

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercurea si Sambet'a. Fieca una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fr. v. a. Pentru tieri esterne 15 f. pe unu anu séu 45 doideceri, or 3 galbini si 3 doideceri mon. sunatória. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 72.

Braslova, 13. Septembrie 1861.

Anulu XXIV.

Daco-Romania.

Motto: Difficile est satiram non scribere.

Odata si bine feciori! Apoi sciti un'a si buna? Fratii unguri de o parte, brati muscalii de alt'a, frementa in puterea bratieloru la unu aluatu nou din care se ésa unu statu anumitu Daco-Romania, eara acelu statu se fia pe sam'a natiunii romane.

Kolozsvári Közlöny din 8. Septembrie a. c. Nr. 142 ne intréba cu totu adinsulu si ne provóca cá se spnnemu cu omenia buna si in audiulu lumii, cum ni se pare si nóúe de planulu acest'a.

Fórte multiamimu D-vóstre Domniloru, dieu inse ca prea ne iadatorati multu cu generositatea Dvóstre, incatu ne si aflamu in cea mai mare confusiune cum se scimu noi multiami binefacatoriloru nostrii pentru gratia cá aceast'a. Darlu daru astépta; apoi románii ómeni cam lipsiti, cum a datu Ddieu, de unde se póta scóte si ei cate unu daru coresponditoru, care se cumpanésca séu incai se apropie marimea darului de unu imperiu intregu intreguletiu, adica tocma pe catu fusese 'nainte cu 1756 ani alu reposatului de atunci marelui si bravului rege Decébalu, carele murise si elu de ból'a imperialismulu; ból'a de cele nobile, ce e dreptu, inse si periculósa, care pe cine apuca nu'lu mai lasa.

Apoi se mai dica numai romanii, ca ei nu stau bine si nu propasiesca in opiniunea publica. La a. 1848 numai unu tarafu de sasi se aflase, carele recomandá pe socoté'la romaniloru o Daco-romania, eara din contra ministrulu rúsescu Nesselrode nu mai aflá nici macaru urmele istorice ale natiunii romanesce.

Ci ia se si mai lasamu glum'a la o parte, ca nu e timpulu de glumitu. se ne vedemu si noi de daraver'a ce avemu se facemu, canu e lucru pucinu a bate tergulu pentru unu imperiu, canda numai eu vendiarea unei case inea perdi mai multe dile.

Onorabili cititori si cititóre — déca cumva se afla si de acestea la unu jurnalulu politicu si prosaicu precum este si alu nostru — voru fi sciindu. séu déca nu sciu, se afle acuma dela noi, ca D. Klapka feciorulu burgermaisterulu némtiu dela Temisiór'a, marele tergovetiu — vreamu se dicu generalu — dela Comarom diu a. 1849 venise la Iasi cu plenipotentie aduse, elu scie de unde, cá se negotiedie cu gubernulu celu pe atunci nou de nouletiu alu Domnului Cusa pentru fun darea unei Ungarii mari, fórte mari, si a unei Daco-Romanii totu asia de mari si late. Droptu se ve spunu, ca suprafacia acestoru doue imperii inse nu vio potemu areta in cifre dupa miluri patrute, ca pesemne D. Klapka inca nu ó scia de locu; ci intre conditiunile aduse de dumnealui, cum se dicea, dela emigratiunea magiara, erá un'a carea tiené, ca pentru magiari si romani se se prochiame si priimésca votulu universalu, apoi cu ajutoriulu acestuia se apuce care catu va poté; dara pentru aceea acestea doue natiuni totu se remana prietina si sorori bune — sub pedéps'a mortii, precum se respicá proiectulu D. Sale. De unde pana unde, dracii de muscali aflara de planulu acesta, si cum se pare de mania, ca de ce romanii se castige unu imperiu asia frumosu prin mediolocirea magiariloru, eara nu mai virtosou prin Dumnealoru vechii protectori ai principatelor romanesci, au batutu tob'a prin tota Europa, deochiendu totu proiectulu lui Klapka conatatoru din 4 puncte, eara acest'a o tuli la sanatós'a; dupa aceea iuse ce e dreptu, totu se strecurara cevasi arme misterióse colo pe la Galati, istoria carora inse póte fi cunoscuta din cursulu anului 1860 ca ea resuase prin tóte jurnalele.

Despre proiectulu celu mai nou alu emigrantiloru magiari adusi dela Turinu la Bucuresci, prin Alecsandru Buda, fostulu odata si elu romanu, se potu citi mai multe in „Romanulu“ Nr. 230—3 din Augustu a. c.

Acum lipsesce cá se mai aflamu si noi aceea ce scie „Közlöny.“

In Brusel'a capital'a Belgiului ese dela 1854 unu jurnalulu frantiosescu „Nord“ fundatu si ténutu acolo cu banii gubernulu rúsescu spre a representá si apará in faci'a Europei interesele Rusiei si ale cabinetulu ei.

Ce minunate suntu lucrurile tale Dómne! Acelu „Nord“ din 29. Augustu afla tocma dela Sibiiu din tiér'a ursiloru — precum se mai numesce Ardealulu in unele parti ale Germaniei — ca, ce mai vorba

multa in susu si in josu, romanii din Ardealu nu voru nici mai multu nici mai putinu, decatu se se uneasca cu Tiér'a romanésca si cu Moldova, prin urmare se se rupa de catra Austria, din care cauza apoi firesce ca ei nu voru odata cu capulu nici uniunea cu Ungaria; voru inse, cá se pasiesca cu magiarii intr'o confederatiune si inca aceast'a tocma in interesulu cestora.

Uite colo, nu cumva sibienii s'au si intielesu ei cu Klapka et Compania? pentru ca déca vei cautá bine, densii voru totu un'a si aceea. Se te miri numai, cine naib'a se scia in Sibiiu asia bine frantiosesce, cá se póta scrie in „Nord“ lucruri atatu de frumóse, pentru noi din partene nu cunoscemu acolo nici unu romanu, care se scia in acea limba mai multu decatu a citi. Ce sci inse, póte fi ca se facu si minuni, cá cineva se invetie dupa metodele mai noue o limba in 24 óre. Cu tóte acestea unele guri reutacióse au si inceputu a si bate jocu dicundu, ca corespondinti'a din „Nord“ data din Sibiiu este fabricata séu totu acolo pe locu in Brusel'a, séu tocma in sinulu emigratiunii guvernate de Kossuth.

Fia cum va fi, destulu ca apoi se apuca faimosulu emigrantu si poetu romanticu Nicolae Josika, de un'a, eara Ioanu Ludwig de alta parte, ceta in Magyar Sajtó, cest'a intr'o carticioa (pamflet) si unde nu mi'ti iau pe romanasi ardeleni la trei parale, unde nu tragu la judecata pe Traianu, punendulu facia cu priicipii Bethlen, Bocskay, Rákoczy, batendu alarmu si facundu unu sgomotu intooma cum se face pentru alungarea locustelor sburatóre. Intr'aceea cititorulu se ne erte, ca noi anume pe D. Nic. Josika nu'lu potemu urmari preste totu in sborulu seu si de poetu si in drépt'a s'a mania de magiaru, din cauza, ca noi abia ne tragemu piciórele de mult'a prosa ce portamu cu noi; romanii inse au in Tiér'a romanésca celu puçinu o duçina de poeti cum suntu mai placuti poetiasii visatori intre anii 18. si 20, vomu rogá pe unii din acestia, cá se alerge densii dapa D. N. Josika, pana unde'lu voru gasi, sei deseante cum voru sci mai frumosu, pentru cá dóra ilu voru scóte din acea dacoro(mania); eara apoi candu voru vedé ca i s'a mai astemperatu parocsismulu, se'lu róge cá se nu mai fia superatu pe romani, ca ból'a de care suferé si dumnealui n'au adus'o ei in tiéra, ci lea venitu de airea, cá si coler'a prin rúsi, cá si cium'a prin turci si tatari, cá si bólele galante prin corabierii din tóte tierile si cá scrofolii la copii prin cartofii nemtiesci. —

Hai, hai, acestea tóte suntu bune numai pentru cá se ve mascati cugetele; ci voi spuneti curatu si respicatu lui Közlöny si la toti ómenii de buna credintia precum este si dumnealui, vreti Daco-romania própusa voue de noi de atatea ori; ca déca voiti se ve spanduramu curendu, ca asia tienu legile in contra vendietoriloru de patria; eara déca nu voiti, ce mai stati la indoiéla, priimíti uniunea cu Ungaria, la care alti ómeni mai de trébá decatu voi au liferatu Ardealulu fara nici o conditiune.

(Va urmá).

Fagarasiu, 18. Septembrie 1861. Fiindu ca in unii din Nrii, trecuti comunicaramu numai cele ce se atingu de districtu preste totu ne vomu margini a comunicá ceva si despre cele ce se intempla in centrulu districtulu, opidulu Fagarasiu, unde ungerii, dupa ce au vedutu, ca neci sperantia numai potu vedé de a si face mendrele pe contulu romaniloru acestui districtu, intrebuintiéza tóte mediulócele de a se pune in fruntea administratiunei opidane; ba ce e mai multu; ei isi dau tóta silinti'a a scóte opidulu de sub administratiunea districtulu si a'lu face opidu liberu regescu cu administratiune independenta de oficiatululu districtuale, se intielege, ca cu intentiunea, cá posturile de ampoiati apoi se le apuce tótu ei. Spre ajungerea acestui scopu intrebuintiéza ei misieliere cele unai mari, teroriséza, insiéla, corumpu cu unu cuventu tóte le facu, ce mintea omenésca póte inventa. Déca oficiatululu districtuale, in sesiunile s'ale pe cale legala decide ceva, ce ungeriloru nu le póte placé, ei indata fugu la telegrafu, telegraféza in. r. guvernulu si, mirare! in. guvernulu ii asculta cu cea mai mare placere! Anuléza prin telegrame oficióse decisele oficiatululu, in favórea ungeriloru, fara a cere vr'o informatiune dela elu; primease dela ei tóte repórtele, care dupa cum e de comunu cunoscutu, numai pre cale oficiósa, prin oficiatululu districtuale aru fi de a se priimi. Neci in absolutismu nu mergeau lucrurile altufeliu, candu nu se audiá de neci o autonomia! Noi nu scimu cá vreodata unu jude comunalu d. e.

celu dia Vladeni, se fi coresponsu cu guvernulu séu cu ministeriulu. — Se vedemu acuma, cum sta populatiunea in opidu, si óre are opidulu mediulócele din cari se si tiena legionulu amplotatoru unui opidu liberu regescu? — Dupa conscrierea cea mai recenta locuescu in acestu opidu cu 4 individi mai multi romani, decatu toti ceilalti locuitori la olalta, cari toti nu se potu invoi cu transformarea opidului in liberu regescu, adaugundu la acestea israelitenii toti, unii unguri si sasi, mai ómeni cu capu, cari inca nu se 'nvoiescu, si óre de care parte e maioritata? Si óre cu dreptu siau arogatu unii din fratii magiari drepturi asia mari in opidulu acesta? — Opidulu, dupa cum scimu, si credetine ca scimu fórté bine, are abia atatu venitu pe anu, catu se si póta plati unu jude, notariu si cassariu. De unde apoi cérca ei a dovedi, ca opidulu isi póte sustiené susuatiunsulu legionu de amplotati, cá opidu liberu regescu? Au dóra suntu Domnialoru asia de galanti de a se oblegá, ai plati din alu lorú? séu au scosu vr'o comóra, de care noi nu scimu, si voru a o darui opidului? Ei de, spuiene, si vomu vedé, ca cetatienii nu voru a si mai incarca contributiuni pe gatu! —

Dupa ce, cum scimu, alegerile amplotatoru districtuali nu esira neci decatu in favórea lorú, indata tienura o de ei asia numita adunare a opidului, decretara acolo facerea unui magistratu in opidu si alesera o deputatiune, care se mérga la Clusiu cu o petitiune in privint'a aceasta. Ei insielara si pe unu romanu de merse cu ei, care inse acuma, desteptatu din ratacirile s'ale, isi marturisesce peccatu! Romanii si israelitenii protestara verbalu la D. capitanu supremu. La in. r. guvernulu fú deputatiunea lorú, dupa cum intieleseramu, fórté bine primita! i se asigurá ca in. guvernulu, catu mai ingraba le va implini dorint'a si alte de felulu acestora. —

Maioritata cetatianiloru nemultiamiti cu deregatori'a opidana, creata de absolutismu, petitionara, cá se se schimbe, si cerura, cá fostulu jude se si dea socotél'a despre averea opidului, ce nu o au facut'o de vr'o 5 — 6 ani. Resultatulu fú, ca D. capitanu denumi doi comisarii si ii insarciná cu implinirea celoru cerute de cetatieni. Comisarii decisera diu'a restaurarii, lasara a se chiamá opidanii in séu pe hotarulu opidului posesionatu dara ce se vedi! Ungurii prin machinatiunile lorú au adusu lucrulu acolo, de in diu'a destinata se adunara numai puçini romani, eara dintre ei venira toti proletarii. (Trebue se scimu, ca judele creatu de absolutismu le dedu numai cu doue dile inainte de a se tiené adunarea unu balu de i dobendi in partea lui.) Ei sberara in gur'a mare in adunare, ca nu voiescu restaurarea, si ca ei remanu pre lunga judele celu vechiu. Resultatulu fú inchiderea adunarii din partea comisariiloru si amanarea ei. Ungurii cerbicosi, precum suntu ei, nu se departara, decisera mai multe despre opidu, cá candu numai ei aru avé a dispune in elu.

Dupa 8 dile se tienú o alta adunare, unde fura asia obraznici unii din unguri, a vetemá pe unulu din comisarii de D. capitanu denumiti, cari speramu, ca si voru luá plata ouviintiósá pentru acea fapta bárbara. Resultatulu fú, ca romanii se departara cu comisarii in frunte, ungurii continuara sedint'a, alesera, contra mandatulu oficiolatulu districtuale, de nou pe judele vechiu, sub terorismulu celu mai infri-cosiatu.

Tocmai pe tempulu candu se intemplara acestea, petrecea unulu din ei in Clusiu, se planse la in. guvernulu, si ce se vedi! in. r. guvernulu afla cu cale a telegrafá oficiolatulu districtuale, a nu mai face neci unu pasiu in organisarea opidului. Oficiolatulu respunse in. guvernulu pe cale oficiósá, ca isi va tiené autonomi'a cu ori si ce pretiu, si insarciná pe judele cercuale alu opidului cu total'a administrare a Fagarasiului. Judele opidanu, depusu de oficiolatu, nu numai ca nu s'au supusu mandatulu mai inaltu continuandusi oficiulu, ci publica chiaru si prin jurnele arendarea dreptulu de a vinde vinarsu in opidu fara a fi incunosciatulu pe cineva despre aceast'a. Judele cercuale alu opidului provocatu de mai multi dintre cetatieni, reporta oficiolatulu despre cele mai susu dise. Oficiolatulu in urm'a raportulu demandá judelui cercualu: 1) sustarea licitatiunei prin unu telegramu catra jurnalele respective; 2) inchiderea cancelariei deregatorie opidane si luarea chieiloru la sene. Implininduse tóte acestea si audiendu ungurii, fugira indata la telegrafu, telegrafara in. r. guvernulu, si ecel in. guvernulu numai decatu ii ascultá, si telegrafá oficiolatulu districtuale, se intielege, cá oficiósu, a concede unguriloru tienerea licitatiunii pomenite, si ale dá chieile indata inapoiu! Oficiolatulu respunse in. guvernulu, totu pe calea telegrafulu, ca in privint'a aceast'a neci decatu nu se póte supune in. mandatu, si ca tóte acelea ce s'au decretatu in sedint'a oficiolatulu districtuale au de a remané asia precum ele se decretara pana ce numai districtulu va posede nedisputaverulu dreptu de a si tiené autonomi'a s'a, si ca numai pe cale legala, ascultanduse si oficiolatulu, póte face in. guvernulu vr'o schiambare in ele. Róga in fine, pe in. guvernulu alu crutiá pe viitoriu cu asemenea lucruri si a nu'lu impedecá intru esercearea autonomiei s'ale. Aceea ce se telegrafá oficiolatulu dela in. guvernulu, li se telegrafá si unguriloru din Clusiu, si inça totu in un'a si aceeasi di! Mesurile acestea ale in. gu-

r. guvernulu produsera intre locuitorii romani din Tiér'a Oltului cea mai mare neplacere. Ungurii, incuragiatu prin telegramulu primitu dela Clusiu, totu tienura licitatiunea, nevoindu a sci de neci unu mandatu alu oficiolatulu districtuale! Speramu, ba credemu, ca putemu si pretinde cá pentru nepasarea aretata catra oficiolatulu districtuale, ungurii se voru trage la cea mai grea raspundere si se voru pedepsi, dupa cum se cuvine. — Pana candu, Dómne, au se suferé romanii atatea nelegiuri, chiaru si pe pamentulu lorú?!

Romanii din Fagarasiu.

Din protocolulu siedintieloru universitatei din Sibiu in anulu 1861.

Cu privire la proiectulu lui Gull sau inoitulu cas'a a trece la ordinea dilei.

Notariulu cetesce observatiunile deputatulu Grigoriu Popu din Sebesiu cu privire la ordinea interna restrinsa la unu votu separatu de urmatoriulu cuprinsu;

Onorata Universitate! *)

Roganduse eri D. jude primariu si deputatu din Bistritia fara sfiela, ca acelu proiectu alu comiteteloru pentru ordinea interna, care fú prin auctorulu dep. Gull repede cetitu, se se dée si la acei deputati, cari nu suntu membri ai comiteteloru spre mai deaprópea informatiune, singuru amu fostu acela, care s'a alaturatu acestei pretensiuni pe catu de cuviintiósé si drepte, in privire la starea si pusatiunea fiascecarui dintre noi, pe atatu de necesaria.

Dreptu ca DD. dep. Schuller din Orastie, Dr. Guist din Sibiu si Wendel din Merceurea nu au fostu de facia, si de aceea potu presupune. sprijonirea unei asemenea cerintie intr'o adunare cá a nóstra presenta — numai din partea presidiulu si a unui deputatu — au urmatu din intemplantu — din intemplantu dicu! si pentru aceea, pentruca fiindu cei mai multi dep. membri ai ambeloru comitete, erá trei Domni absentii, nu au mai remasu alti indereptu.

Amu disu, ca acésta pretensiune nu au fostu la locu si drépta, pentru ca toti scimu aceea, ca fiascecare are vóia libera de asi da despre unu obiectu opiniunea s'a separata la protocolu, si intarescu si aceea, ca acésta pretensiune e totu una data prin starea si pusatiunea nóstra rectificata — pentruca eu credu, ca niminea dintre noi nu si vá da votulu seu unui obiectu cu totulu necunoscutu, si ca bona fide nu aru potéo face cineva lucrandu chiaru numai dupa una instructiune generala adeca dupa cea mai bona sciintia si cunosciintia.

Dubietatile, care sau ivitu ici cóle in contra acestei pretensiuni cu pretestu de a nu perde tempulu si pentru ca fiasce carui deputatu iau fostu certatu de a lua parte la consultarile comiteteloru nu suntu dupa parerea mea nici de catu intemeiósé, — din cauza, cá pe lunga nimerit'a observatiune a dep. Lassel din Brasiovu: ca o asemenea pretensiune chiaru si prin proiectele ordinei interne rectificata — e datorit'a fiasce carui D. deputatu, cá se rumege bine inante de a votisá la vreunu obiectu — si de aceea cugetu, ca 24 de óre nu voru fi de prisosu, vrendu cineva se se informeze despre cuprinsulu nnuu obiectu momentosu, cá acesta de 3 cole!

Catu pentru impartasirea fiascecarui D. deputatu la consultarile comiteteloru amu de a observa, ca acésta contradictiune aru poté face cu dreptu numai unu cá acela, care intru adeveru siau usatu acestu dreptu — si apoi numai atunci, candu o asemenea impartasire aru fi cu resultatulu doritu.

In privint'a procedurii observate pana acumu, sum inse silitu a dehiara, ca la unu resultatulu nu amu pututu conta — pentruca celu puçinu, dupa cum sum informatu, proiectulu ordinei interne s'a compusu prin D. senatoru si dep. din Sigisióra si sub decursulu unei sedintie, care a tienutu 1 óra (pe semne tocma asia, cá si eri) sau cetitu. pertractatu si primitu. Dupa parerea mea — au fostu dara pentru acestu obiectu compunerea comitetulu de 14 membri cu totul de prisosu, pentruca in esta modu se potea incredintia D. senatoru Gull — a carei sciintia si neconditionata servire de altumintrile suntu de pretiuitu — sau altu cineva, cu compunerea si predarea unei ordinea interne si din sinulu universitatei intregi.

Eu nu voiu se intarescu, ca tóte acestea sau intemplantu asia; observatiunile mele inse numai atunci le voi retrage, candu me va convinge cineva despre aceea, ca comitetulu inmultitu inante de tóte sau consultatu despre materi'a ordinea, dupa aceea despre cuprinsulu fiasce careia parte a ei, si nu mi va dovedi in fine aceea, ca s'au luat

*) Trebue observatu cu dep. Grigoriu Popu, care de la inceputu pana la fine a luat numai in costumulu seu nationalu parte la sedintiele Universitatei — sub totu decursulu sedintieloru nu a intrebuintiatu numirea de universitate séu de comite alu natiunii, ci s'a adresatu totudeauna catra universitate, presidele, séu consiliariu de curte. — (Pecatu, ca nu si totu romanescé! R.)

пеле ла асемenea okacisni, ка пертрактандсе дн аднаре пв-
вличо, де се поте, се ли се кштите vindicare.

Къндъ съпремълъ комите аръ еи воитъ а трече ла ordinea
zilei, Domnълъ Геренди претинсе, ка, дъпъ че дн комитатълъ ачест-
та ромъниеа е дн маиоритате абсолтъ, Domnълъ комите съ-
премъ съ deckidъ аднареа ши дн лимба ромънъ, ачестата пенъ-
tend'o оеъ невръндъ а о фаче Изотритатеа Са, о фъкъ жьделе
primariх Korodi. —

De aici apoi xpmъ пертрактареа обектелоръ zilei ши маи
лнтъл дн привинца дръмърилоръ ла провънеа Domnълъ виче-
комите Бардоши дъпъ зна dickvoizne скъртъ с'а статоритъ, ка дръ-
мъри позе съ пъ се факъ, фъръ челе веки съ се консервезе. Ка
съпремъ инспекторъ де дръмъри се денъми D. Matskâsi Ferentz.

(Ва зрма.)

Maî. Ca ч. р. апостолкъ а виневоитъ а емиге зрматореа скри-
соре де тьпъ:

Извите бароне де Kemény! Еъ афъ къ кале ла черереа
D-Тале а Те депърта дела постълъ де прешеденте провисоръ алъ
канчелариеи меле трансилваниче де кърте in градъ.

Чине ва фи канчеларъ де кърте?

Ne adzchemъ aminte, къ ф. канчеларъ в. Kemény, къндъ дъл
днкъпъръ депътацънеа ромънъ din Дечембре а. тр., ш'а деске-
перитъ пьререа де ръкъ къртъ знъ върватъ алъ постъ, зикъндъ, къ
къ тоте ачестеа елъ ва dovedi ромънилоръ, къ ле воиште винеле
шчл. Dovezile къвнтелоръ ачестора леамъ simditъ къртъ де вине
ши днкъ токма аша, дъпъ кшм тотъ атъпчи дн Виена фъкъ чинева
атептъ депътацънеа printърнъ мониторъ лътинескъ песъскрисъ,
алъ кърви къприсъ дъл vedemъ in фаца лъкрърилоръ де пълъ акшм.
Б. Kemény ера даръ де opinizne, къ ромънии се воръ афла преа
мълъзмиди скодинълице окии къ депътиреа къртва фишпанî ши ам-
плойади ка де семъпъ; ши крединца Дъли политикъ, знънеа къ Ун-
гария, ши конститъциънеа зпгърескъ дела 1848 къ егалитатеа ма-
гарескъ пештирватъ, ера тотъ деликатеца ши ресфъцълъ Дъли фацъ
къ трактареа ромънилоръ. Рециментълъ Дъли конститъционалъ, каре
авеа фърте маре micizne: деа vindeka ranele patriei къ о дрѣптъ
лпфърцире а националитъдилоръ, дн локъ де inkredere, къ чербича
ескисивъ а фаворидилоръ злтраишти а семъпатъ о триотъ деспераре
де а не маи пьтѣ дпделече вреодатъ днтре олалтъ. Б. Kemény,
знъ върватъ де админтронееа ценала ши плинъ де мерите пентръ
нациънеа магларъ, а фостъ пьмаи знъ магларъ, еар' не оингъръ
пьмаи патриотъ. Дпкордъриле D-Сале де а скоте еаръши пеме-
шилоръ шагари маиоритатеа дн dietъ, prin апърареа ченсълъи чедъи
маре ши аша а solida знънеа, афларъ опъсълъне la ministeriх
ши Maiestate; елъ дпсъ ши аичи се арътъ дпвескътъ дн тьриа ка-
рактерълви съъ де а 'ши лепъда маи вине постълъ декътъ принци-
палъ; дн адеверъ върватъ де характеръ националъ магларъ. —
Дар, акшм чине ва фи канчеларъ де кърте пентръ трансилвания?
„Преса“ скрие, къ пъ се ва денъми алъл пълъ ла адедереа die-
талъ, чи чедъ маи вътрънъ днтре копоиариî де кърте ва контра-
оетна челе ешигънде, ши анъмитъ D. Конс. Danielъ Кабошъ де
M.-Мошошоръ. Пьререа ши доринца нботръ дпсъ днтемеиетъ
не о деплинъ къпоштере а дппрециъррилоръ есте, ка де канче-
ларъ съ се депътеокъ знъ върватъ, каре се фъкъ пъ пьмаи нацио-
налитъ дар деодатъ ши маре патриотъ ши каре се пъ се алънече
а въна интересе пьмаи кастиче ши национале, чи къ кшмпъна дреп-
тъдди дн тьпъ знъ сипгъръ дптересъ: интемеиеръа знъи ретнъ
милепаръ де ферицире ши дпкредере интре националитъдди, ка аша
символъл дн Dom. репъсълъл дпператъ Франчискъ: „Justitia
est regnorum fundamentum“ (дрептатеа е фъндментълъ ста-
телоръ) пьсъ дн праксъ, се сервескъ де фъндментъ ферициреи
патрией комъне ши а монархией. —

Се не ерте фрациî колоритори, декъ не арътъмъ копвиндереа,
къ аотфелиъ де върватъ дн дппрециъррилоръ де акшм дн дешертъ 'лъ
ва къфта чинева, къ пълъ ва афла дн Ардеалъ, декътъ сипгъръ пь-
маи дн сипълъ пьциъней ромъне, каре ши а лватъ де devicъ апъ-
рареа дрептъдди дн тотъ северитатеа 'ши голътатеа еи, пекъндъ
днтре челеалте пьциънии факъ тоци тоте маи въртосъ пентръ а'ши
траде къртъ потъ маи мълъжъ жаръ пьмаи ла ола с'а; фантеле вор-
вескъ, пьтерадиле ши кшмпънидле, дпсъ-пъ къ кшмпъна пред-
лепъчней, чи къ чееа а дрептъдди divine. — Ачѣста о дескоперî
ши депътъчънеа нботръ дн петидънеа din 10. Деч. ши Maî. Ca къ
министрîи Maî. Сале требъе се не дѣе акшм тотъ дрептатеа, декъ
прегиндешъ ши доримъ акшм ши знъ канчеларъ ромънъ, дпсъ пъ
ренегатъ, чи романъ проватъ, деахъ е, ка се се маи окъне постълъ
ачеа дпайнте де алодереа фъкъндъ prin dietъ.

Токма не адъче „Ost u. West“ дн Nr. 186 знъ артикулъ

дн какса ачестата, дататъ дела Сивий фърте пипъитъ ши рьзиматъ
не деплинъл адеверъ, не каре ка марторî дъл съвскриетъ ши поî
дн тотъ естиндереа лъи, ши кредетъ къ тотъ ромънъл къ поî.

Официоса. Maî. Ca а виневоитъ а demanja десфачереа три-
вналелоръ зрвариале дн Ардеалъ ши а преда каселе зрвариалъ
ла жьдѣеле респективе, каре воръ авѣ prima инстанцъ ла седрило
комитатенсе, districtuale ши дерек сѣк дн съкъиме, ши дн ло-
кълъ тривналелоръ челоръ маи дпалте злтима инстанцъ ва фи се-
патълъ жьдичиалъ алъ р. гьбернъ трансилванъ, каре 'ши ва дпчепе
активитатеа дъпъ къпделечеереа къпчелърией де кърте къ гьбернълъ;
еаръ официали де пълъ акшм зрвариалъ ретънъ тотъ асемenea ка
челалди къ знъ анъ де фаворе.

Perioda де копъмагие къртъ Ромъния а сьито гьбер. р. тран-
силванъ ла 10 zile, пентръ бола де vite din Брѣла ши Галацî,
еаръ къртъ Молдова ла 20 де zile, пентръ ивиреа болей де vite
дн Фокшанî.

Статълъ фъкътъ де знверситатеа съсѣскъ пентръ знъ се-
натъ де истидъ де а доха инстанцъ 'лъ тръмисе гьбернълъ дпдъ-
рптъ ка знъ че афаръ din сѣера знверситъдди ши пе 29. Септ.
поте къ еаръши съ воръ кьтма денътадди. —

Токма примитъ штиреа, къ конс. де кърте Kôrôs а приимитъ
кондъчереа канчеларией де къртеа р. транс.

Мижлокъ де а фери вителе де бола дн контра чьтеи.

Съ се пьпъ дн граждъ знъ васъ къ аргъеълъ проспътъ ши
съ се версе песте еа апъ фьрвинте клокоиторе; съ тео-
тече дн васъ, ка съ се дпмлеграждълъ де аборъ; граждълъ съ
фие вине дпкисъ де аеръ ши, дѣкъ ва фи маре, съ се дптресъинде-
зе маи мълте васе къ маи мълте апъ, съ поте арънка аргъеълъ
ши дн къкъшиъ, ачестата съ се факъ де маи мълте орî ши апоi
маи пьпъндъ апъ in чьваръ съ спеле дн тотъ зюа гьра, шелеле
ши кречеа витеи къ еа, чедъ пьципъ одатъ пе zi съ ласе ши аеръ
къратъ дн граждъ, deskizъндъсе зшеа ши ачестата фьреште де
бола. — Bezî ши кола дела р. гьбернъ алъгьратъ ла знеле екс.!

ПРИНЦИПАТЕЛЕ ШНИТЕ. „Краюва 1/13. Септембре. Ка
ресъпъсъ ла „Проприетарилъ ромънъ,“ органълъ Дъли Eliade, ши
ка сатисфакциъне ачелей пьрци а пьциъней romane, пре каре Дъли
неконтенитъ о калъмпъзъ: Са конститъитъ аичи дн Краюва знъ
комитетъ, а кърви micizne есте а адъна знъ фондъ пентръ ажъ-
ториреа тинерилоръ romanî, linciu de мижлоче, фъръ а ле дѣре
де копфьоизне, каре абсолвъндъ дпмпасилъ, воръ шьдиде prin
akademii ши знверситъдди. Зелосълъ ши маринимосълъ върватъ Ni-
колаз Опрапъ а съвскрисъ сипгъръ ла ачестъ фондъ пе тотъ
анълъ кьте 200 галбенî пентръ знъ респимъ де 10 anî. Ачестъ
маринимосъ есемпъл дъл зрмѣзъ ши алциî адеверъди romanî ши
адеверъди патриоци. Принципеле Брапковеанъ дпкъ
а виневоитъ а аромите копкърсълъ съъ din вьдцетълъ венитърилоръ
сале тьпъотирешти де пре анълъ вииторъ.“

Съ фийъ де знъ авгъръ дпчепътъл ачестъ маринимосъ ми
demnъ де охълете ши спирите лъминате, demnъ де инимî къ карак-
тере solide ши каре vedъ чева маи департе декътъ dinainte оки-
лоръ, orgindъндъсе ши дн orginda глорией стръвъне ши дн свфаца
очеанълъи сорцей нботре комъне. Ачестъ felix де вървади дпъ-
цади маи пре охъкъ де знелгирле оменешти ши де зпгъстимеа мар-
челоръ презипте, еи, ачешгя ши семени лоръ воръ еи одатъ об-
иектълъ адоръчънии постеритъдди, ка зии че воръ опарце мпрежеле
дптинсе inainte inaintъриî тинеримей нботре. Noi ardeleni де
аичи ле тръмитетъ знъ даръ де мълъзмитъ, облегъндъне а ле пьне
фантеле де ексемпъл де инимитатъ!

Ped.

In Italia а тръмисъ министрълъ статълъ Picasoli знъ проиектъ
де invoie ла Roma, каре сѣтъна а злматъ. Дптр'ачеа каби-
нетълъ italiani шьвиѣе па Папа къ деплина съверанитате а зней пьрци
din четатеа Roma, знде С. Са Папа де'мпреълъ къ колециълъ ши
конгрегациъниле сале се'ши айъ reshedinъ, аромитенди дн прецъ
де invoie знъ вииторъ стрълчитъ пентръ бесерика католикъ ши
къпетения еи, пълъ къртъ примъваръ inct къ грез ва инчепе drama
къ отатълъ romanъ, акшм дпчепъръ пьмаи цепеналии франчезî ши
чей спаниоли а окъла локъриле отратѣиче ши фортередиле veneциане
ши а адъна провиантъ ши армъриî in Lombardia.

Гьбернълъ Англией а дескоперитъ кабинетълъ italiani, къ in-
датъ че с'аръ дпвои а чедѣ инъла Cardinieî ла Франца ши еа дпкъ
ва экъпъ Сичилиа. — Гаривалди се афъ съпътосъ дн Капрера ши
пъ примесече komanda оферитъ lxi де статеие зните nordamerikane.

Дн дрептаре. Дн Нштерълъ трекътъ колътна а 2-а се-
рия 52 дн локъ „де каре ле воръ къпъта“ zi „каре ле ведî къ-
пъта“ ши дн потъ дн локъ де „6.“ „16.“ Септембрие шчл.